

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis II. Solvuntur aliæ Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Punctum Difficultatis 2.

Solvuntur alie Objectiones.

OBJICITUR 3. Causa per se influit in effectum. Ergo essentialiale est huic effectui, dimanare ab hac causa.

RESPONDETUR. Causa non nisi hoc sensu per se influunt, quia causant effectum, quia tales, sed non eo sensu; quasi essentialiale sit illis causare hunc effectum.

OBJICIUNT 4. Complutenses apud Pontium. Per hoc, quod individua sint ejusdem speciei, non habent in se invicem eandem naturam, sed similes naturas. Ergo, quod habeant potentiam activam ejusdem rationis, non sequitur, quod possint facere effectus eosdem, sed similes.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia si eandem naturam haberent individua, & essent individua ut supponitur, & non essent, quia eandem individuationem & entitatem haberent. Si autem eosdem effectus producere possint causa, solo numero distincta, non sequitur illas esse easdem numero causas.

INSTANT 1. Differentia individualis non solum limitat essentiam in ratione essentiae, sed etiam in ratione potentiae, sed per hoc, quod limitat v.g. animam in ratione essentiae, facit, ut distinctum numero compositum nequeat constituere. Ergo etiam in ratione potentiae, ita limitabit, ut distinctos numero effectus, non possit producere.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia si eadem numero anima, distinctum ratione sui faceret compositum, deberet ipsa à se, esse alia; non enim constituit compositum alio, quam se ipsa, ut potest causa intrinseca illius. Dixi, quod deberet ratione sui, distinctum compositum constituere; quia si uniretur materiae numero distincta, constitueret compositum, ratione materiae, inadæquate, aliud numero. Jam verò si eosdem effectus utraque causa numero distincta posset producere, non sequeretur illas causas esse easdem numero, quia distinctio causarum penes ipsas illarum entitates spectanda est, & non penes effectus, cum causae efficientes sint causae extrinsecae, suorum effectuum, adeoque numerum vel unitatem suorum effectuum non sequentes.

INSTANT 2. Ratio potentiae abstracta ab individuis, debet plus includere, quam ratio particularis potentiae, sed ratio abstracta potest causare quoscunque effectus illius speciei. Ergo particularis potentia, non potest eosdem causare.

RESPONDETUR. Negando majorem, quia ratio illa abstracta est entitas causae, prout deputata à differentiis, si est ipsa entitas causae, cum tota entitas seclusis differentiis in unaquaque

contineatur, tota etiam vis causandi in unaquaque continebitur, cum vis causandi sequatur entitatem, consequenter non plus poterit causare entitas illa depurata à differentiis, quam concreta, cum aliqua particulari differentia; & sicut quia in uno individuo hominis secundum entitatem specificam continetur tota ratio hominis, atque ratio ut sic hominis, est animal rationale, atque ipse Petrus; ita quia ratio agentis, est alligata ipsi entitati, sicut totam entitatem continet unum individuum, ita & continebit vini causandi quoscunque alios effectus, seipso excepto, quia hoc non cadit in potentiam naturalem. Deinde alia hæc est propositio, quod illa ratio communis, sit communis ad plura causativa seu causas, cum tamen ratio particularis, quæ talis, non sit communis ad plura causativa: & alia est hæc propositio, quod illa Ratio communis sit communis, plurimum causativa; & hæc propositio est falsa, non enim plus potest una similis causa, quam alia, nec omnes plus quam una, cum ob rationem adlatam singulae adinvicem, ad eosdem extendantur effectus. Cæterum ut illa ratio sit communis ad plura causativa effectuum, id deposcit ipsa ratio universalis, ad causas, illi communi rationi competens.

ADDIT PONTIUS. Quod sicut potentia viviva in communi non potest plus videre, quam potentia in particulari: ita nec ratio abstracta causae à particularibus, plus agere poterit particularibus: totum ergo illud, quod plus includit potentia abstracta ab individuis, non est ratione terminorum, sed ratione multiplicabilitatis, per individua, quæ individuo non convenit.

OBJICIT 5. Vázquez & Valentia. Si productio hujus numero effectus, spectat ad causam primam, tanquam determinantem ad individuationem, sequeretur causam secundam non liberè, sed necessariò, quia ex determinatione operari.

RESPONDERI potest, imprimis retorquendo argumentum, quod probaret. Si à circumstantiis loci & temporis determinetur ratio individui effectus, cum hæ circumstantiae à nobis non pendeant, fore illos actus non liberos, & tamen à circumstantiis docet Vázquez sumi individuationem. Deinde conformiter ad communem nostrorum doctrinam, sic responderetur. Quod Deus ante prævisum actuale exercitium libertatis creatæ, præordinaverit sub conditione hos vel illos effectus, ut si vellet amare, hoc actu, in individuo amaret; si odire; hoc, in individuo actu odiret; quia conditionata ordinatione posita; indifferens manet voluntas ad odire vel amare, licet supposito quod amet, hoc potius actu amoris sit amatura, hinc illa ipsa ordinatione non tollit libertatem. Illustratur hoc inter alia tali instantia: pau

pauperi preparatur, hic numero obolus: ut illum accipiat, vel non accipiat, liberum est illi, supposito tamen quod velit acceptare, hunc accipiet, & non alium. Ad quam responsionem stabiliendam, sic possent firmari signa rationis, magis principalia. Primò videbat Deus causas liberas, positis omnibus prærequisitis, posse agere vel non agere. Secundò obtulit causis liberis concussum ad operandum utrumlibet. Tertiò ordinavit conditionatè pro singulis individuis certam individuorum actuum seriem. Quartò vidit creaturam se ad talem in specie actum determinare, quid autem hic læderet libertatem? Conformiter ad dicta ubi de Prædeterminatione dici potest, quòd non sit libera voluntas in ordine ad hanc individuationem actus, vel quòd sit libera, voluntati individuationis actus non electivè, sed elicitivè. De quo fuse I. part. D. 5.

Obijciuntur 6. Album A. non potest divisim efficere speciem simillimi albi B. nec intellectus Petri efficere divisim intellectionem Pauli, ergo unus idemque effectus, non potest produci à pluribus divisim causis.

RESPONDETUR. Si sit res de cognitione, non retento prædicato vitalitatis, cognitionem Pauli potest efficere Petrus, sed si sit de cognitione retento prædicato vitalitatis, jam disparitas erit, quia si retenta vitalitate, cognitio Petri posset à Paulo produci, & esset ille actus ab intrinseco Petri, quia esset actus ille retenta vitalitate à Petro oriunda, ut supponitur, & non esset ille actus ab intrinseco Petri, quia esset ab intrinseco principio, quod est ipse Paulus, vel quod est Principium in Paulo. Nullum autem simile contingit absurdum, si idem effectus à diversa numero causa ponatur.

Directè ad objectionem dici potest, quòd consequens sit verum particulariter, sed non universaliter, nempe quòd aliquis effectus non sit producibilis à pluribus causis. Porro si effectus non sunt producibiles à pluribus causis, qui dicunt intrinsecam connexionem, nonnisi cum his causis, ii autem dicunt connexionem intrinsecam cum his nonnisi causis, qui etiam per divinam potentiam, nonnisi ab his causis produci possunt, eò quòd in sui definitione hanc nonnisi importent causam, & quia actus vitalis importat principium ab intrinseco, & quidem hoc, si debeat reddere intelligens hoc, & species albi A. importat representationem non albi B. sed albi A. si ipsam rationem albi A. representare debet, hinc fit, ut hi duo & similes alii effectus non possint à pluribus causis produci, quia autem multi alii effectus non important hanc connexionem, fit, ut ab aliis causis produci possint. Addo quòd multi negent species intra se solo numero differre.

Obijciuntur 7. Ergo absolute loquendo, filius posset generare Patrem.

RESPONDETUR. De præsentis rerum ordine hoc falsum esse.

DIFFICULTAS II.

An due cause simul eundem effectum producere possint?

PRÆMITTO 1. Quòd non sit difficultas de duabus causis partialibus, ut cum plures v.g. carbones, idem subiectum calefaciunt: nec item est difficultas de duabus causis diversi ordinis totalibus, nam certum fide est, Deum qui est agens altioris ordinis, concurrere cum agentibus creatis. Nec item est difficultas de causis diversi generis; nam compositum habet quatuor genera causarum, in suo genere totalium. Nec item difficultas est de causis ejusdem generis totalibus in actu primo, partialibus in actu secundo, quando scilicet causa, ita actionem suam contemperat, ut relinquat locum actioni alterius, quamvis posset sola eundem effectum producere v.g. cum duo equi trahunt pondus, quorum unus sufficeret trahendo.

PRÆMITTO 2. Difficultatem esse de duabus causis ejusdem generis totalibus in actu secundo, quando scilicet una producit pro sua parte totum effectum, & alia similiter.

PRÆMITTO 3. Possè difficultatem procedere: An id possit fieri naturaliter; deinde an id fieri possit supernaturaliter.

Punctum Difficultatis 1.

An id fieri possit naturaliter?

DICENDUM est. Non possè fieri naturaliter, ut due cause totales eundem effectum causent, idque totaliter. Non est obvium, rationem conclusionis plenè satisfaciendam dare, idque propterea, quia non apparet; Cur duo Angeli saltem ad ostendendam suam libertatem, non possint concurrere, uterque totaliter ad movendum eundem lapidem; cur item duo ignes eidem stuppæ applicari æqualiter vi naturali non possint, saltem Angelicà, & quia tam unus ignis, quam alter nesciunt se agere, nec habent in potestate coercere actionem, cur unusquisque ita non agat, ac ageret quantumvis non adesset alter, quo casu idem effectus utrique causæ, in actu secundo responderet; videamus interim rationes, quæ adferri solent.